

Názov práce: Reformácia a umenie
Zborník z Teologickej konferencie ECAV na Slovensku 2017
(Bardejovské Kúpele, 18. – 20. októbra 2017)
a zo Všeobecnej pastorálnej konferencie ECAV na Slovensku 2017
Zostavovateľ: Doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD.
Recenzent: Mgr. Erika Valková-Krišťáková, PhD.

RECENZIA

Reformácia od svojho začiatku zasiahla mnohé oblasti života človeka. Teológia je nepochybne tá najvýraznejšia, postupne sa však Lutherove myšlienky pretavovali do každodenného života a jej vplyv sa postupne odrážal v politike, medicíne, sociálnej sfére a aj v kultúre a umení. Aké bolo umelecké stvárnenie reformačných myšlienok v rôznych druhoch umenia, ale aj vzájomný vplyv reformácie a kultúry, to boli ciele, ktoré stáli v pozadí Teologickej konferencie ECAV na Slovensku, ktorá sa konala v dňoch 18. – 20. októbra 2017 v Bardejovských Kúpeľoch pod názvom „Reformácia a umenie“, ako vo svojom úvode napísal zostavovateľ doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD., generálny biskup ECAV na Slovensku.

Zborník „Reformácia a umenie“ je rozdelený do troch častí, a to:

1. časť – Teologická konferencia ECAV na Slovensku 2017, Reformácia a umenie
2. časť – Všeobecná pastorálna konferencia ECAV na Slovensku 2017
3. časť – Pobožnosti
4. časť – Ostatné

V 1. časti – *Teologická konferencia ECAV na Slovensku 2017, Reformácia a umenie* sa nachádzajú prednášky hostí Teologickej konferencie, konkrétne:

Dr. h. c. prof. ThDr. Igor Kišš – Luther a uplatnenie hudby na evanjelických službách Božích,
Prof. Dr. Jochen Arnold – Gottesklänge. Überlegungen zu einer Theologie der Musik mit Martin Luther (Božie tóny. Úvahy k teológii hudby s Martinom Lutherom),
MgA. Janko Siroma, Ph.D. – Reformácia a jej vplyv na vývoj organovej umeleckej tvorby,
Mgr. Adriana Grešová – Cithara sanctorum z pohľadu súčasného hymnologického výskumu,
Prof. Dr. Walter Sparr - Wenn Engel, dann solche! Warum es sich lohnt, über Engel theologisch nachzudenken (Keď anjeli, tak takíto! Prečo sa oplatí teologicky premýšľať o anjeloch),
Dr. h. c. prof. ThDr. Igor Kišš – Využívanie výtvarného umenia ako Božieho daru podľa Luthera,
Prof. Ing. arch. Janka Krivošová, PhD. – Reformácia a výtvarné umenie,
Mgr. Miloslav Gdovin – Reformácia vo filme a v televízii,
Doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD. – Reformácia a kultúrne dedičstvo ECAV na Slovensku.

2. časť – Všeobecná pastorálna konferencia ECAV na Slovensku 2017 ponúka prednášky o situácii kresťanov v Indii:

Prof. Dr. Busi Suneel Bhanu – Tlkot srdca dalitských kresťanov,
Prof. PhDr. Dalimír Hajko, DrSc. – K situácii kresťanstva v Indii.

Pobožnosti, 3. časť zborníka, uvádza spolu 7 pobožností, 6 ktoré zazneli počas Teologickej konferencie v Bardejovských Kúpeľoch (Mgr. Martin Chalupka, Mgr. Radim Pačmár, Mgr. Jozef Vereščak, Mgr. Ondrej Koč st., Mgr. Anna Velebírová a Mgr. Ján Velebír) a jednu pobožnosť zo Všeobecnej pastorálnej konferencie 2017 (Mgr. Radoslav Grega).

Posledná, 4. časť – Ostatné obsahuje blahoželanie k jubileám ordinácie, ktorým je už tradične venovaný štvrtkový večer. Blahoželanie je informatívneho charakteru a jeho súčasťou je aj zoznam jubilantov v roku 2018. Nasleduje program Teologickej konferencie 2017 a správy

z priebehu konferencií, ktoré pripravili zamestnanci GBÚ ECAV na Slovensku – PhDr. Edita Škodová a Mgr. Štefan Kiss a uverejnené boli na webovej stránke cirkvi 2. 6. 2017 a 31. 10. 2017.

Zborník „Reformácia a umenie“ z Teologickej konferencie ECAV na Slovensku 2018 spĺňa všetky formálne náležitosti. Je jasne štruktúrovaný a prehľadný. Prináša pohľad nie len do programu konferencie a jej priebehu, ale prostredníctvom predložených príspevkov priamo do ohnísk diskusií v jednotlivých oblastiach. V rámci Lutherovej dekády, počas ktorej si cirkvi vo svete rôznymi spôsobmi pripomínali odkaz reformácie a pripravovali sa na oslavy 500. jubilea, sa na pôde Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku i mimo nej konalo viacero zaujímavých a podnetných konferencií.

Po poslednej Teologickej konferencii ECAV na Slovensku v roku 2016, ktorá niesla názov „Reformácia“ a počas ktorej zaznelo mnoho dobrých a erudovaných prednášok, stalo vedenie cirkvi pred neľahkou úlohou voľby témy i prednášajúcich. Práve preto je dôležité poznamenať, že téma „Reformácia a umenie“ sa nestala len pomyselnými dverami, ktorými tému reformácie a Lutherovej dekády cirkvi uzavrela. K myšlienkam o reformácii, reformovaní a formácii priniesli prednášajúci vo svojich príspevkoch aj tento rok mnohé cenné podnety. Hudba, hymnológia, výtvarné umenie, architektúra, či krásno vo všeobecnosti a určite aj mnohé iné, ktoré by ešte mohli v kontexte takto formulovanej témy odznieť, totiž oproti teologickému uvažovaniu stavajú konkrétnu, zhmotnenú podobu a môžu byť pre teológiu veľmi zaujímavým zrkadlom.

Mnohé dôrazy či otázky, ktoré prednášatelia vo svojich príspevkoch pomenovali, nie sú pritom určené len cirkvi či jej kazateľom, ale i širšej verejnosti. Ich spoločnou črtou je volanie k zodpovednosti, k spolupodieľaní sa, participácii či starostlivosti o svet, ktorý je Boží. A ten, komu Božie veci nie sú ľahostajné, nemôže ostať nemý ani v tých ostatných.